

Serrata com

pago.

Instar unguis

um commissu

ra.

Asserum ne

zus.

Limborū u

ria insurro.

deguvia.

uidelicet partes ad unguum figuram structae, in sinus quibus concinnè excipi possunt, inferuntur, qua connexus serie arcarum seu lecticarum asseres subinde inuicem compingi cernimus. Caterum posteriores, suturae formam accuratius quam priores explicant. Quemadmodum omnium proximè eam assimilant, qui suturas ad limborum suturae effigiem conferunt, quando, ut de unguibus diximus, panni unius flosculi in alterius sinus mutuis ingressibus consuuntur. Eiusmodi futuris ossa capitis magna ex parte compinguntur: & inter reliquas semper suturae speciem elegantissimè ea ostendit, quam Δ literae in occipitio comparamus. Porro *deguvia* ossium structura est per simplicem lineam, citra omnem tuberis, sinus & asperitatis mutuuum ingressum commissura. Ad hunc modum quaedam maxillae superioris ossa, & praesertim nasi inter se iungi putantur. Caterum quia harmoniae conexus uix unquam ad amul-

sim instar simplicis lineae perficitur, sed nonnullae asperitates mutuò ingredientibus perpetuò se re cum ossa rumpuntur, in harmonia occurrunt, ueteres futurarum uoce etiam harmonias plurimum complexi uidentur. *συμφορις* est naturalis ossium unio, qua commissurae forma appendices suis ossibus connascuntur, in aetate quidem minoribus, quum ossa adhuc mollia fungosaque existunt, cartilaginis interuentu: in grandioribus uerò, ubi iam ossa induruerunt, appendices citra alicuius corporis interuentu ossibus adeò uniantur, ut coalitus lineam uix conijcere queas. Hac quoque unione ossa sacri ossis lateribus commissura inuicem in pube coalescunt. Dein admodum pueri utriusque lateris os tribus formari ossibus apparet: quae tribus lineis in coxendicis ossis acetabulum concurrentibus interstinguuntur: ut etiam in agnis uidere est, in quibus cartilago lineas has sicut in pueris intercedit, in paulo autem prouectioribus tres illae partes adeò connascuntur, ut ne linearum quidem species se offerat. At de his ossibus, ipsis dicendo Capite pertractabitur: quemadmodum & de uertebrae, quae in pueris quoque pluribus constant partibus. quemadmodum & occipitis os, & alia corporis pleraque: quae alioquin unius ossis nomine ideo habentur, quòd coalitus imago planè in aetate prouectioribus lateat. Libri Introductorij, seu Medici, qui Galeno ascribitur, author, ossium disciplinam instituens, non eiusmodi unionem, quam nos iam descripsimus, *συμφορις* uocat, uerum futuras ad harmoniam quodammodo accedentes. Maxillae enim superioris ossium commissuras, *συμφορις* (at non rectè interim) appellat. Omnes ossium structurae species, aut alicuius aut nullius corporis beneficio committuntur. Vniuersi namque articuli ligamenti inuicem alligantur, quae orbiculatim ossa inuestiunt, interdum uerò & haec in ossium medio consistunt, ut in femoris cum coxendicis ossis articulo, & in uertebrae corporum nexu. Hic ossium connexus ligamentorum auxilio commissus, Graecis *συνσύνωσις* nuncupatur: nerui interim uoce ad ligamenta proprie dicta, & ad tendines, neruosque qui à cerebro dorsaliq; medulla prodeunt, deducta. Haec namque omnia ueteres, ut & uulgus hodie, nerui nomine subaudierunt: & praecipue Aristoteles cum aliis semper, tum maximè quum ossium contextum recenset. Nonnulla uerò carnis etiam ope committuntur, ut generatim omnes articuli musculis obducti. Musculi enim quum ab uno osse aut alio corpore principium ducentes alteri inferantur, uinculorum etiam loco iure habentur, ossa inuicem neunt. Caterum quia musculi ueteribus plerisque, & potissimum Aristoteli carnis nomine appellantur, connexus qui musculis fit, *συνσύνωσις* merito nuncupatur. Porro & dentes quoque in suis alueolis carne quapiam firmari uidentur, adeò ut ea quasi ratione ossium constructio reperiretur, in qua caro non duntaxat musculorum modò connexum exterius ambiret, sed & interueniret quoque. Insuper alia cartilaginis medio connascuntur, quippe appendices in prima aetate cartilaginis medio suis ossibus committuntur, quemadmodum & pubis ossa, & ossis *o* imitantis ossicula. Haec connexus species à cartilagine *συνσύνωσις* uocatur. Suturae autem & harmoniae nullius corporis beneficio quam ossium structurae coeunt. Nam & si durae cerebrum inuestientes membranae fibrae aliquot suturas transeant, non tamen ob id eas connectunt: quemadmodum neque cartilagine in articulis ossa oblinentes, ad ossium firmitatem & connexum quicquam auxiliantur. Praeterea in senioribus appendices non amplius cartilaginis, quae glutinis uicem subeat, interuentu ossibus connascuntur, sed cartilagine prorsus deperdita adeò committuntur, ut, quemadmodum iam antea quoque dixi, coalitus regionem obseruare arduum sit. Institutum modò erat huic Capiti finem imponere, atque ad singulares ossium descriptiones sermonè dirigere, nisi magnopere Galeni autoritas me remoraretur: quae merito prohibet, adeò leuiter ea quae in praesenti Capite ab ipsius placitis defleuit, praetergredi. Venim ex multis praeter prius etiam commemorata, aliquid proponam, primum in libro de Ossibus, ubi is ex professo, & sui non mediocri in

Quorum beneficio ossa inuicem committuntur.

Ligamentorum.

συνσύνωσις.

Libro 2. de Partibus animalium, ca. 9.

Carnis.

συνσύνωσις.

ossis.

Cartilaginis.

συνσύνωσις.

Quae nullius corporis interuentu committuntur.

Quae potissimum à Galeni placitis hoc Cap. declinat.

a. f. 6. ca. 1. A, B, C. D. 3. f. 6. ca. 1. B. m. t. a. i. n. t. e. g. r. u. m. c. f. 6. ca. 1. A. 2. d. f.

f. ca. 4. o. l. i. secundum 1. 2. 4. 5.

figure in. teg. a. n. 1.

f. ca. 1. l. i. 2.

Pastim musculorum tabul. ut se. prima tab. Q. X.

b. f. ca. 4. o. lib. 2. ca. 4. d. t. e. r. e. s. 1. 2. 4. 5. i. f. i. i. n. t. e. g. r. u. m. 1. h. f. i. 1. 2. ca. 1. 3. G.

primo de Administrandis sectionibus libro commendatione, ossium structuras enumerat, ipsius dogmati non accessi, quo futuram, harmoniam & gomphosim synarthrosis species esse docet. Ego enim synarthrosi obscurum, & non manifestum ascripsi motum: ijsdēq; articulationis differentijs ac formis illam atque diarthrosin fieri commemorauit: deinde futurae, harmoniae & gomphosi non obscurum aut difficilem, sed nullum prorsus motum dedi, & has connexus species nequaquam articuli nomine cum Galeno sum complexus. quod profectò neque ab ipso faciundum fuerat, nisi brachialis, & postbrachialis, & tarsi, & pedij, & costarum cum petoris osse cartilaginum constructionem suis locis narrans, haec per synarthrosin committi falso asserere uoluisset. Quum enim inibi uerè haec ossa synarthrosi coarctari diceret, non ne animaduertendū ipsi fuerat, haec neque futura neque harmonia neque gomphosi connecti: Quod sanè fieret, si modò synarthrosis species harmoniam, futuram & gomphosim rectè statuisset. Verum per me cuius integrum erit, de synarthrosi ex suo arbitratu constituere: si interim non ignoret, hanc longè secus in omnibus serè Galeni libris accipi, quam initio libri de Ossibus. Nam uel in XIII, XIX, XXI, XXIII, Capitibus eiusdem libri, aliter quam initio, Galenus sentit. Deinde Introductorij seu Medici author, Galeni decreto non acquiescens, & sibi priuatim ossium connexus diuidens, inquit: Ea aut ad motum componi, uo cariq; eam compositionis seriem *σύνωσις*, seu articulus: aut ad nullum motum, actunc *συνσύνωσις* appellari: cuius species futuram, gomphosim & symphysin enumerat. Verum hac ratione brachialis, postbrachialis, tarsi & pedij ossium cōpositioni synarthrosis accommodari nequaquam possit, quum neque futura, neque gomphosi, multoq; minus symphysi inuicem connectantur. Insuper magis à Galeni dogmate recessi, quum omnes ossium commissuras aut alicuius corporis beneficio, aut nullius committi propositum fuit: quandoquidem Galenus id soli symphysi, in libris de Ossibus tribuerit, atq; synneurosin, synsarcolin, & synchondrosin, symphyleos tantū species enumerauerit. Quòd autē illum non sim secutus, primam occasionem mihi ipsius praestitit oratio, qua fungosa molliaq; inter se nullis medijs per symphysin conalci, sicciore uerò densioraq; nonnullis intermedijs coalescere docuit. Cōperio enim in mollibus adhuc & teneris ossibus, appendices cartilaginis interuētū suis ossibus uniri: in duris uerò & assicatis, & in senibus, nihil prorsus symphysin intercedere. Deinde nulla prorsus mihi se exhibet symphysis, seu unio, quam ligamenti interuentu uerè unitam liceret asserere: adeò ut synneurosis sub symphysi cum prehendi nequeat: dummodo nulla unio ligamenti ope perficitur, uti sanè articuli ad unum omnes ligamenti beneficio coeunt, nunc (ut & antea dixi) orbiculatim obducti, nunc etiam in mutuo ossium contactu interueniētis. Praeterea ad amulsi mihi singula perpendenti, multo adhuc minus symphysis sese obtulit, quam carnis interuentu committi quis rectè assereret. In nullo enim ossium connexu caro intercedit, nisi fortassis in dentium cum maxillis connexu, qui gomphosis, non autem symphysis censetur: quantumuis etiā dentes nullū ostendant motum, non magis scilicet quam harmonia, aut futura. At carnis interim, hoc est musculorum auxilio, omnes serè cōmittuntur articuli: quem conexum *συνσύνωσις* à ueteribus appellatum fuisse diximus, quam symphysis speciem nemo dicere possit. Ad haec (ut huic Capiti finis aliquando tandem imponatur) Aristotelis quoque locus secundi libri de Partibus animalium, ut promptius à Galeno dissentire admonuit: ubi Aristoteles ossa neruis, carne & cartilagini cōmitti affirmat, eum connexū uniuersim ad omnes ossium commissuras doctissimè referens. Quamuis etiā hanc Aristotelis sententiā Galenus haud oscitanter praeterijt, quando eorū quae in libro de Ossibus docuit oblitus, ad finem secūdi de Administrandis sectionibus libri, ossiū constructiones persuntctori, licet sanè eleganter, percurrit, & quodammodo Aristotelis uerba recenset.

CAPITIS STRUCTURAE RATIO, quotq; eiusdem figurae. Caput V.

QUINQVE SEQUENTIVM FIGVRARVM INDEX.

PRIMA quinti Capitis effigie naturalis capitis, seu caluariae figura instar oblongae sphaerae utrinq; leuiter depressae efformata, & antierius posteriusq; extuberans, delineatur. Secūda effigies, primā non naturalem capitis figurā demonstrat, in qua anterior eminētia perijt. Tertia effigies secūda capitis figurā nō naturalem ostēdit, in qua anterior eminētia depeditur. Quarta effigie tertia nō naturalis capitis figura indicatur, in qua utrinq; tuber, antierius nimirum & posterius, intercedit. Quinta effigie, quartā non naturalem capitis figuram expressimus, in qua ambae eminētia ad latera, non autē antrosum retrorsumq; spectant.

B 3 PRL